

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název vzdělávacího materiálu

Tematická oblast	Pracovní a trestní právo
Datum vytvoření	28. 12. 2012
Ročník	4. ročník čtyřletého a 8. ročník osmiletého G
Stručný obsah	trestnost, promlčecí doba, odklon od trestního řízení
Způsob využití	slouží jako podpůrný materiál pro práci v hodině a k domácí přípravě žáků
Autor	Mgr. Přemysl Šil
Kód	VY_32_INOVACE_20_ZSIL19

11. Trestní řízení V

- **Trestnost činu se posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl trestný čin spáchán.**
- **Absolutní trest (trest smrti) byl v našem státě zrušen v roce 1990.**

11. Trestní řízení V

Promlčecí doba

- záleží na závažnosti trestného činu,
- je v rozmezí 3 až 20 let

Trest po promlčení nelze vykonat.

11. Trestní řízení V

Možnosti odklonu od trestního řízení:

- Je-li to možné a účelné
- vzhledem k povaze trestného činu a osobě pachatele,
- trestní řízení by mělo být vedeno
- s přihlédnutím k principu **ultima ratio**.

11. Trestní řízení V

Tedy: mělo by být nejprve zvažováno,

- zda není vhodné užití **odklonu od trestního řízení.**

Sankci použít teprve není-li to možné,

- a to za dodržení hierarchie,
- na jejímž samotném vrcholu je trest odnětí svobody.

11. Trestní řízení V

Mimosoudní narovnání

je **dohoda s poškozeným** o náhradě vzniklé škody a odškodnění.

- pouze u činů s trestní sazbou **do 5 let**
- a pokud se obviněný **přizná** a projeví **účinnou lítost**
- rozhoduje **soud** na návrh státního zástupce **do stanovení hlavního líčení**

11. Trestní řízení V

Dobrovolný slib, složení peněz

- podmíněné zastavení trestního stíhání
- a podmíněné odložení podání návrhu na potrestání

na základě:

- dobrovolného slibu obviněného (podezřelého), že se po zkušební dobu zdrží určité činnosti,
- nebo složením peněžité částky určené státu na pomoc obětem trestné činnosti.

11. Trestní řízení V

Slib beztrestnosti

Jednotlivcům – členům organizovaných skupin, kteří se nedopustili nejzávažnějších trestných činů, je možné nabídnout beztrestnost **za to**,

- že buď zabrání dokonání zločinu spáchanému členy organizované skupiny,
- anebo poskytnou orgánům činným v trestním řízení významnou pomoc.

11. Trestní řízení V

Mimořádné pravomoci prezidenta republiky

- **amnestie:** plošné prominutí části nebo celého trestu, včetně vymazání záznamu v trestním rejstříku
- **milost:** odpuštění samotného výkonu trestu nebo jeho části, záznam v rejstříku zůstává

11. Trestní řízení V

Upuštění od potrestání

- pachatel lituje spáchání **přečinu** a projevuje účinnou snahu po nápravě.
- Vzhledem k povaze a závažnosti spáchaného přečinu
- a k dosavadnímu životu pachatele soud očekává,
- že již pouhé projednání věci postačí k jeho nápravě i k ochraně společnosti.

Kontrolní otázky:

- Jestliže dojde ke zjištění trestného činu a je znám podezřelý, který se přiznal a svého činu lituje, jak by proti němu mělo být postupováno ? (Uveďte pořadí sankcí podle trestního práva – nejprve..., pokud nelze, pak..., teprve pokud nelze žádnou z předchozích možností, pak...)
- Pokud jde o pořadí uplatňování trestů, který z nich má být použit až jako poslední?

Shrnutí:

11. Trestní řízení V

- **Trestnost činu** se posuzuje podle zákona účinného v době, **kdy byl trestný čin spáchán.**
- **Absolutní trest** (trest smrti) byl u nás **zrušen v roce 1990.**
- Trest **po promlčení nelze vykonat.**

11. Trestní řízení V

Možnosti odklonu

od trestního řízení:

- **Mimosoudní narovnání**
(dohoda s poškozeným o náhradě vzniklé škody a odškodnění)
- **Dobrovolný slib, složení peněz**
(podmíněné zastavení trestního stíhání po splnění podmínek)
- **Slib beztrestnosti**
(pro spolupracující pachatele organizovaného zločinu)

11. Trestní řízení V

Možnosti odklonu od trestního řízení:

- **Mimořádné pravomoci prezidenta republiky**
(amnestie a milost + zastavení trestního stíhání kdykoli v průběhu trestního řízení)
- **Upuštění od potrestání**
(u přečinů, pokud lze očekávat, že již projednání stačí k nápravě)